

Z OBSAHU	Další dějství reformy. Pán Bůh nachází cestu k srdci každého člověka	04
	Žít v pravdě: Náboženská svoboda a poslání katolíků v novém řádu světa	05
	Požadujeme právo vychovávat naše vlastní děti po svém	08
	Výhrada svědomí jako základ svobody	12

TRADICE OTCŮ

Z kazání svatého opata Bernarda (1090–1153)

Památka svatých v nás vzbuzuje nebo posiluje touhu patřit do jejich společnosti, která je pro nás tak žádoucí, a stát se spoluobčany a společníky blažených duchů, připojit se k shromáždění patriarchů, k zástupům proroků, radě apoštolů, velikému množství mučedníků, sdružení vyznavačů, sborům panen, být pohromadě a radovat se ve společenství všech svatých. Očekává nás obec prvorozených křesťanů a my o to nedbáme; touží po nás svatí a my si toho nevážíme [...]

Vzchopme se už konečně, bratři, postavme se s Kristem, usilujme o to, co pochází shůry, a myslíme na to. Vzhlížejme s touhou k těm, kteří touží po nás, spěchejme k těm, kteří nás očekávají, předložme přání svého srdce těm, kteří nás vyhlížejí. Přejme si nejen být ve společnosti svatých, ale mít i účast na jejich štěstí, a toužíme-li po jejich přítomnosti, ucházejme se velmi horlivě také o to, abychom měli účast na jejich slávě. V této ctižádosti není nic zhoubného a vroucí touha po takové slávě není nic nebezpečného.

A druhá touha, která nás naplňuje při slavení památky svatých, směřuje k tomu, aby se i nám ukázal Kristus, náš život, tak jako se ukázal jim, a abychom se také my s ním ukázali ve slávě. Neboť zatím se nám Kristus, naše hlava, nepředstavuje tak, jak je nyní, ale máme ho před očima v té podobě, jakým se pro nás stal: ne s korunou slávy, ale ověncený trním našich hříchů. Bylo by hanbou stát se zhýčkaným údem, když patříme k hlavě korunované trním; zatím není žádný purpur ke cti, ale spíše na posměch. Až Kristus přijde, už se nebude zvěstovat jeho smrt, abychom věděli, že i my jsme už mrtví a že náš život je skrytý s ním. Tehdy se ukáže oslavená hlava a s ní budou zářit oslavené údy, neboť on přemění naše ubohé tělo, aby to odpovídalo slávě, kterou má hlava, to jest on sám.

Foto: Flickr, abejorro34

Kterou cestou jít?

Na začátku listopadu usilují o naši pozornost všichni svatí a všechny duše věrných zemřelých. A zdá se, že tuto svatou soutěž vyhrávají – dokonce i v civilní společnosti – ti, kteří nás více potřebují. Stačí v těchto dnech navštívit jakýkoli hřbitov, a vidíme, jak se živí předhánějí ve starosti o mrtvé.

Oba tyto svátky jsou ale velmi úzce spojené. Jedním si připomínáme ty, kteří už došli domů, k Bohu. Druhým vzpomínáme na ty, kteří už jsou na prahu domova, kteří ještě nemohli vejít, ale už nikam jinam než domů nepůjdou. Oba svátky nám ukazují cíl.

Zatímco Slavnost Všech svatých, kromě vlastních textů, neoplývá žádnou zvláštností a nijak nevyniká mezi ostatními slavnostmi – snad jen, že patří mezi deset zasvěcených svátků –, u vzpomínky všech věrných zesnulých je tomu jinak. Kněz má v tento den dovolení sloužit tři mše svaté pro užitek duší v očistci a Církev nabízí

získání plnomocných odpustků pro duše v očistci v celém dušičkovém týdnu.

Dojít do cíle ale není samozřejmé. Ne každý, kdo zemře, jde rovnýma nohama do nebe. Ne každý, kdo zemře, zůstane čekat na zápraží domova, aby se očistil. Jsou i tací, které po smrti nečeká nic dobrého, protože o to za života nestáli.

Oba tyto svátky nám představují svatost jako cíl, který nám dává sám dobrý Bůh, který nás k sobě, k věčnému dobru povolal, který po nás chce, abychom se mu podobali, abychom byli dokonale dobří. A abychom mohli skončit jako dokonale dobří, totiž svatí, i kdybychom předtím museli zůstat na zápraží a očistit si boty, nebo si i třeba klidně vyprat šaty, k tomu je třeba jít v životě cestou, která vede k domovu: usilovat o dobro, chtít poznávat, co je dobré a správné a poznané dobro bránit proti všem úskokům a útokům.

fr. Cyprián Suchánek OP

Benedikt XVI. a koptský patriarcha Antonios Naguib
Foto: www.greenwichtime.com

RC Monitoru uděleno církvní schválení / Nové číslo účtu pro zasílání darů

Vážení čtenáři,

chceme se s vámi podělit o radost a povzbuzení, kterého se nám a bratřím dominikánského řádu, kteří nad námi drží patronát, dostalo skrze UDĚLENÍ CÍRKEVNÍHO SCHVÁLENÍ *RC Monitoru*. Pražský arcibiskup Mons. Dominik Duka OP své imprimatur udělil v dopisu z 10. září t.r. Zůstáváme věrni linii publicistického čtrnáctideníku *RC Monitor* a stejně jako dosud budeme i nadále zdůrazňovat, že křesťanství není osobní citovou záležitostí, ukrytou za dveřmi našich domů či zdi kostelů, jak se po mnoho desetiletí snažili tvrdit a prosazovat komunisté, ale že je silou, která kdysi proměnila vymírající a neřestné Římské impérium v Evropu katedrál.

Rádi bychom Vám také oznámili, že v rámci úsporných opatření, kterými se snažíme snížit náklady na vydávání periodika na minimum, jsme změnilí poskytovatele bankovních služeb – tj. číslo účtu, abychom za vedení konta neplatili zbytečně vysoké poplatky. Věnujte proto, prosím, při případném zaslání daru na naši činnost pozornost této změně v tiráži na zadní straně *RC Monitoru*.

Děkujeme za veškerou Vaši podporu!
Zdeňka Rybová, šéfredaktorka

Skončilo zasedání biskupské synody pro Blízký východ

V neděli 24. října 2010 byla ve Vatikánu zakončena mimořádná synoda pro Blízký východ. V *Závěrečném poselství k Božímu lidu* označují synodální otcové současný blízkovýchodní kontext za „historický zlom“, v němž jsou všichni povoláni hlásat Kristovo poselství odvážně, opravdově a objektivně. Poselství se dotýká také politických kontextů Blízkého východu a připomíná místním vládám i mezinárodnímu společenství potřebu bránit právo na státní občanství, na svobodu svědomí a náboženského kultu. Pokud jde o řešení izraelsko-palestinského konfliktu, vyjadřuje synodální poselství přání existence dvou nezávislých států, odsuzuje jakékoli násilí a terorismus, rasismus a v souvislosti s tím odmítá zároveň antisemitismus, antikřesťanství a islamofobii. Budoucnost lidu Blízkého východu pak synodální otcové svěřují Matce Boží.

Papež Benedikt XVI. ve své závěrečné řeči mimo jiné řekl: „Děkuji v této chvíli Pánu za společenství, které nám daroval a dává. Viděli jsme bohatství a rozmanitost tohoto společenství. Jste církvemi starobylých a odlišných ritů, které nicméně tvoří jediný celek všech ritů jediné, katolické církve. Je krásné vidět tuto pravou katolicitu, která je tak rozmanitá a oplývá možnostmi a růzností kultur. Právě tak totiž roste polyfonie jediné víry, pravého společenství srdcí, které může dávat jenom Pán. Za tuto zkušenost společenství děkujeme Pánu, děkuji vám všem. Mám za to, že toto je nejdůležitější dar této synody, kterou jsme prožili a uskutečnili: společenství, které nás pojí se všemi a které je samo o sobě také svědectvím.“

Katolické, křesťanské společenství je otevřené a dialogické. Bylo tak také otevřeno vnitřně i navenek ustavičnému dialogu s pravoslavnými bratry a dalšími církevními společenstvími. Pocítili jsme, že i přes vnější rozdělení tvoříme jednotu v Kristu, hluboké společenství v Pánu, v daru jeho Slova, jeho života, a doufáme, že nás Pán povede dále v této hluboké jednotě. Jsme sjednoceni s Pánem a můžeme říci, že jsme nalezeni pravdou. Tato pravda neuzavírá, neohraničuje, ale otevírá. Proto jsme vedli také otevřený a přímý dialog s bratry muslimy, s bratry židy, všemi, kdo jsou společně zodpovědní za dar pokoje, za pokoj právě v této části země Pánem požehnané, kolébce křesťanství i dvou dalších náboženství. Chceme pokračovat na této cestě mocně, něžně a pokorně, v odvaze pravdy, která je láskou a která se láskou otevírá.“

RaVat

Další anglikánští biskupové se chtějí stát katolíky

Již čtyři angličtí biskupové anglikánské církve chtějí přestoupit k římsko-katolické církvi. Jsou to biskupové nesouhlasící s tím, že ženy mohou být biskupkami. Cestu k biskupskému svěcení žen otevřela Generální synoda, která se konala v červenci 2010. Biskupové John Broadhurst (diecéze Fulham), Andrew Burnham (Ebbsfleet), Keith Newton (Richborough) a emeritní biskup Edward Barnes chtějí podle informací časopisu *Times* využít možnosti poskytnuté Svatým stolcem anglikánům minulý rok a vytvořit zvláštní diecéze uvnitř katolické církve.

Kathnet

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz nebo na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zasílání zpráv e-mailem. Periodikum je distribuováno zdarma a lze jej v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jediné díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Světlo v okně jako nový symbol pro Halloween

Daniel Stayne, zakladatel mezinárodní komunity *Cor et lumen Christi* (Srdce a světlo Kristovo), požádal křesťany, aby večer 31. října umístili do svých oken světlo na znamení své víry. Učinil tak ve snaze navrátit svátku „Halloween“ jeho charakter radostného křesťanského svátku. Jak Stayne řekl, „Noc světla“ je vigilií svátku Všech svatých, při němž katolíci oslavují „Boží slávu v jeho svatých, vítězství světla nad temnotou v životech svatých“. Ježíš je „Světlem světa“, z něhož svatí žili a stali se tak majáky pro svoji generaci, vysvětlil. Sayne sdělil, že v mnoha zemích jsou organizována modlitební setkání a účastníci jsou povzbuzováni k tomu, aby do svých oken umístili světla za účelem „viditelného svědectví sousedům a přátelům“. Toto gesto ukáže kolemjdoucím, že domácnost je křesťanská a že jejich světlem je Kristus. Je to zároveň účinný způsob, jak ukázat křesťanskou naději „v někoho jiného než v nás samé“.

Organizátoři také doporučují účastnit se v předvečer slavnosti Všech svatých mše svaté či strávit noc adorací Nejsvětější svátosti.

Catholic News Agency

Šest nových kanonizovaných svědků víry

Svatý otec Benedikt XVI. kanonizoval v neděli 17. října 2010 na svatopetrském náměstí šest nových svatých. V promluvě mimo jiné řekl: „Závěr evangelního úryvku mluví o víře: *Nalezne Syn člověka na zemi víru, až přijde?* (Lk 18,8). Je to otázka, která má vzbuzovat růst naší víry.“ Liturgie se zúčastnilo asi 80 tisíc lidí.

Noví světcí jsou nám příkladem hluboké víry. Svátý Stanislav Kazimierczyk, řeholník z 15. století, vynikal vroucí láskou ke Kristu přítomnému pod způsoby chleba a vína, v prožívání tajemství Jeho smrti a zmrtvýchvstání, které se nekrvavým způsobem naplňuje ve mši svaté a praktikování lásky k bližnímu, jejímž zdrojem a znamením je svaté přijímání.

Fráter André Bessette, řeholník kongregace Svatého kříže, nám ukazuje, co je ve víře nejdůležitější. Věřit pro něho znamenalo poddat se dobrovolně a s láskou Boží vůli. Proniknut Ježíšovým tajemstvím zakoušel blahoslavenství lidí čistého a opravdového srdce. „Nežádejte úlevy v těžkostech,“ říkával, „proste spíše o milost dobře je snášet.“

Matka Candida od Ježíše Cipitria y Barriole, zakladatelka Ježíšových dcer, žila jenom pro Boha a Jeho vůli, aby dosáhla všech a všem přinesla neochvějnou naději, zejména těm, kteří ji nejvíce potřebují.

Odvážným a svatým příkladem horlivosti, vytrvalosti a modlitby je Matka Mary MacKillop, která se zasvětila výchově chudých v těžkých a náročných vesnických krajích Austrálie a inspirovala další ženy, aby se k ní přidaly v rámci první ženské řeholní komunity této země.

Apoštolkou křesťanské výchovy se stala Giulia Salzano, zakladatelka kongregace sester katechetek od Nejsvětějšího Srdce Ježíšova. Pochopila důležitost katecheze v Církvi a spojovala pedagogickou přípravu s duchovní horlivostí, věnovala se jí velkodušně a inteligentně, a podílela se tak na formaci osob každého věku a společenské vrstvy. Říkala, že pokud nás Bůh stvořil, abychom jej poznali, milovali a sloužili mu v tomto životě, pak není třeba dávat ničemu přednost před tímto úkolem.

Svatá Battista Camilla Varano, klariska z 15. století, dosvědčila až do důsledků evangelní smysl života, zejména svou vytrvalostí v modlitbě. Její život byl neustálou askézí, vyznačující se hrdinskou láskou k Bohu a bližnímu. Byl poznamenán velkými utrpeními a mystickými útechami; rozhodla se totiž, jak sama napsala, „vstoupit do Nejsvětějšího Srdce Ježíšova a utopit se v oceánu jeho nejhročího utrpení“. V době, kdy Církev trpěla velkým uvolněním mravů, vydala se s rozhodností cestou pokání a modlitby, oživena vroucím přáním obnovy Kristova mystického těla.

RC, RaVat

SLOVO KNĚZE

Je zajímavé, že v době vyspělých technologií a pokračujícího rozvoje přírodních věd koluje naší společností také řada omylů o vážných věcech. Rád bych poukázal na jeden z nich, který má podle mého dalekosáhlé negativní důsledky. Běžně se říká, že Boha nelze dokázat, že v Boha lze případně jen věřit. Kořen tohoto omylu vidím jednak v nízké úrovni mainstreamového filosofování, které se nekriticky a tedy neodůvodněně vzdalo metafyziky. Tím si jeho stoupenci uložili podstatně omezit dosah svého poznání, které pak k Bohu skutečně nedospívá. Na druhou stranu v sobě mnozí stále nosí předsudky zaseté komunistickou ideologií. Jen vzpomeňme, my starší, kolikrát jsme ve škole slyšeli suverénní větu: věda dokázala, že žádný Bůh není. Přesto, že komunismus u nás padl, tato věta v řadě lidských myslí stále působí a lidé, aniž to reflektují, posuzují Boha a vše s Ním související pod vlivem chybného předsudku. Kam vede tento omyl, „že v Boha lze případně pouze věřit“, vidíme dnes sami: roztržka mezi světem víry a světem vědy a techniky, a ta dále působí živelnou sekularizaci – postupující odklon od Boha.

Radostná zpráva pro dnešek je, že opak je pravdou. Skutečná věda (k níž řadím i zdravou filosofii) nejenže nedokázala, že Bůh není. Naopak, využívá-li člověk svého rozumu bez umělých redukcí a prověřuje-li svým rozumem vlastní teze, aby se vyvaroval omylů, může dospět k odůvodněnému poznání Boží existence. A nejen to, naše rozumové poznání může dosáhnout i na něco z toho, jaký Bůh je. A tak se rozum a víra sbíhají. Věřit v jediného osobního a milujícího Boha je rozumné. Poznání takového Boha zas přivádí hledajícího či pochybujícího na práh katolické víry.

fr. Pavel Maria OP

*fr. Pavel M. Mayer OP,
dominikánský kněz,
magistr noviců*

DALŠÍ DĚJSTVÍ REFORMY

Pán Bůh nachází cestu k srdci každého člověka

„Had pak za ženou vychrlil proud vody jako řeku.“ Nicolas Bataille: Apokalypsa (1373–1387). Foto: sourcebook.fsc.edu

„Nesmíme již déle mlčet, když se lidé vzdalují od Boha a mimoděk se poddávají vlivu sekularizace. Bůh nás poslal, musíme pozvednout hlas. Osud lidí žijících bez Boha nám nesmí být lhostejný.“ Takto před necelými dvěma týdny arcibiskup Rino Fisichella inauguroval činnost nového vatikánského úřadu, Papežské rady pro novou evangelizaci. Ohlášena byla ještě před prázdninami, nicméně teprve 12. října Benedikt XVI. zveřejnil fundanční dokument. Je to tím důležitější, že z misijní prázdnoty vymaňují všechny neopohany západního světa. Ve Vatikánu totiž odedávna existuje instituce pro misijní činnost, její působnost je ovšem geograficky úzce vymezena: Afrika, Asie, Oceánie apod. K novým nevěřícím v Evropě se vlastně přistupovalo tak trochu macešsky. Přestože všichni poslední papežové upozorňovali na nutnost reevangelizace, v praxi se nikdo do misí příliš nehrnul s upřímným přesvědčením. Vlastně se ani nevědělo, zda má něco podobného smysl, vždyť přece víra je darem a když se u těchto lidí vytrácí, má to asi tak být... Benedikt XVI. rozptyluje všechny pochybnosti a připomíná Pavlovo přesvědčení: Bůh chce,

aby všichni byli spaseni a došli poznání pravdy. Když všichni, tak všichni, ateisti rovněž. Západ má být znovu křesťanský. O den později, když při středovní audieneci vyprávěl o osudech středověké mystiky Angely z Foligna, připojil papež spontánní komentář, navazující na částečně zapomenuté dogma I. vatikánského koncilu, v podobě ještě duchovnější a radikálnější. Benedikt XVI. totiž řekl, že Pán Bůh nachází cestu k srdci každého člověka, aby ho přesvědčil, že existuje a že ho miluje.

Vraťme se ale ještě k nové instituci. Jak řekl na tiskové konferenci její první šéf, již citovaný arcibiskup Fisichella, její existence má být pro Církev výčitkou svědomí, má připomínat trvalou povinnost vůči lidem žijícím bez Boha. Papež samozřejmě dal novému úřadu do vínku úkol hledat, jakým způsobem přistupovat k současnému ateistovi, jak v něm probouzet vnímavost k Božímu hlasu, který doléhá k jeho srdci. To všechno je nepochybně úkol nesmírně velký. Ne však první toho druhu v dějinách Církve. Rekatolizace Čech nebyla jistě o nic snazší. Tím spíš, že podpora ze strany panovníků přinášela možná víc škody než užitku.

A přece se jezuitům a dalším tehdejšími misionářům dařilo.

Jedním z tajemství jejich úspěchu byla obnova formace budoucích kněží. Benedikt XVI. jde rovněž tímto směrem. Minulé pondělí vydal list adresovaný všem seminaristům na světě. Nevyhýbá se v něm osobním vzpomínkám na svá léta v semináři. Papežský list i v něm obsažená pravidla dobré formace tak nabývají charakteru osobního svědectví.

Jak vidno, úsilí Benedikta XVI. o reformu Církve trvá a rozšiřuje se na další oblasti života. Má nějaké šance, uspěje? Místo odpovědi ocitujme závěrečná slova papežova rozjímání nad slavným fragmentem z Apokalypsy, totiž nad hadem a Ženou. Papež je přednesl před dvěma týdny na zahájení Synodu biskupů pro Blízký východ. K pasáži mluvící o hadu, který vypustil za ženou vodu jako řeku, aby ji odnesla, Benedikt XVI. řekl:

„Už už se zdá nevyhnutelné, že žena v této řece utone. Avšak dobrá země řeku pohltí, takže již nemůže uškodit. Myslím, že onu řeku lze interpretovat snadno. Jde o ty dominantní proudy, které chtějí, aby víra Církve zanikla [...] A země, jež tyto proudy pohlcuje, je víra prostých lidí, která se těmito proudy nenechá strhnout a zachraňuje Matku a Syna. Jak říká žalm: Víra prostých je pravou moudrostí (srov. Žl 118, 130). Tato moudrost prosté víry, kterou vody nepohltní, je silou Církve.“

Krzysztof Bronk

Krzysztof Bronk pracuje jako redaktor polské redakce Radia Vaticana.

Papež nás posílá k nevěřícím. Tvrdí, že se máme na co odvolat, že Pán Bůh už k nim přišel.

ŽÍT V PRAVDĚ: NÁBOŽENSKÁ SVOBODA A POSLÁNÍ KATOLÍKŮ V NOVÉM ŘÁDU SVĚTA

Přednáška arcibiskupa Denveru na XV. sympoziu kanonického práva (dokončení)

Přinášíme druhou část přednášky Mons. Charlese J. Chaputa OFMCap o náboženské svobodě a poslání katolíků v dnešním světě, kterou přednesl na XV. sympoziu kanonického práva ve Spišské Kapitule.

Naše západní společnosti jsou křesťanské od svého zrodu a jejich přežití závisí na přetrvání křesťanských hodnot. Naše hlavní zásady a politické instituce jsou do velké míry založené na morálce evangelia a na křesťanském pohledu na člověka a vládnutí. Řeč přitom není jen o křesťanské teologii a náboženských myšlenkách. Hovoříme o ukotvení našich společností – o parlamentní vládě a rozdělení pravomocí; o svobodě náboženství a svědomí; a co je nejdůležitější, o důstojnosti lidské osoby.

Kristus, jediný spolehlivý základ

Z této pravdy o esenciální jednotě Západu vyplývá – jak to postřehl i Bonhoeffer –, že pokud odstraníme Krista, odstraníme jediný spolehlivý základ našich hodnot, institucí i našeho způsobu života.

To znamená, že se nesmíme vzdát naší historie kvůli nějaké povrchní obavě, abychom neurazili své nekřesťanské sousedy. I přes tvrzení „nových ateistů“ nikde na Západě neexistuje nebezpečí, že by křesťanství bylo lidem vnucováno násilím. Jedinými „konfesionálními“ státy na světě jsou dnes ty, které jsou řízeny buď muslimy anebo ateistickými diktátory – režimy, které odmítly západní křesťanskou víru v osobní práva a rovnováhu moci.

Jsem přesvědčen, že obrana západních ideálů je jedinou ochranou, kterou my a naši sousedé máme proti upadnutí do nové formy represe – at už v rukách islámských extrémistů, anebo sekulárních technokratů.

Lhostejnost vůči naší křesťanské minulosti však vede i ke lhostejnosti vůči obraně našich hodnot a institucí v přítomnosti. To mě přivádí ke druhé velké

Foto: vultus.stblogs.org

Pokud odstraníme Krista, odstraníme jediný spolehlivý základ našich hodnot, institucí i našeho způsobu života.

lži, v níž dnes žijeme – lež, že neexistuje neměnná pravda.

Relativismus je dnes občanským náboženstvím a veřejnou filozofií Západu. Opět se může zdát, že argumenty pro tento náhled jsou přesvědčivé. Na základě pluralismu moderního světa se může jevit smysluplné, že společnost chce potvrdit, že žádný jednotlivec ani skupina nemá monopol na pravdu; to, co jeden člověk pokládá za dobré a žádoucí, jiný takto vidět nemusí; a proto musí být všechny kultury a náboženství respektovány jako stejně hodnotné.

V praxi ale můžeme vidět, že bez víry v pevné morální principy a transcendentní pravdy se naše politické instituce a jazyk stanou nástroji ve službách nového barbarství.

Ve jménu tolerance začínáme tolerovat nejhrubší netoleranci; úcta vůči jiným kulturám začíná diktovat zneuctění naší vlastní kultury; zásada „žij a nechej žít“ ospravedlňuje život silných na úkor slabých.

Zločin potratu

Tato diagnóza nám pomáhá pochopit jednu z hlavních dnešních nespravedlností Západu – zločin potratu.

Uvědomuji si, že legalizace potratu je součástí dnešního práva v téměř každém státu na Západě. V některých případech tato legalizace odráží vůli většiny a je prosazována zákonnými a demokratickými prostředky. Uvědomuji si také, že mnozí lidé, dokonce i v Církvi, považují za divné, že pro katolíky v Americe je posvátnost nenarozeného života stále centrálním tématem jejich veřejného svědectví.

Dovolu mi objasnit, proč jsem přesvědčen, že potrat je klíčovým tématem naší doby.

Za prvé z toho důvodu, že i v otázce potratu jde o to, zda žijeme v pravdě. Právo na život je základem všech ostatních lidských práv. Pokud toto právo není nedotknutelné, nemůže být garantováno žádné právo.

Anebo, řečeno na rovinu: vražda je vražda, bez ohledu na to, jak malá je oběť.

Být katolíkem znamená být pro život

A je tu i další pravda, kterou ještě mnohé osoby v Církvi plně neuznaly: ochrana života před narozením i hned po narození byla ústředním prvkem katolické identity už od apoštolských časů.

Znovu opakuji: od nejstarších časů Církve „být katolíkem“ znamená odmítat jakýkoli způsob účasti na zločinu potratu

– ať už požadováním potratu, jeho provedením anebo umožněním tohoto zločinu svojí činností nebo nečinností v politické nebo právní sféře. Ovšem víc než jen to – být katolíkem znamenalo ozývat se proti všemu, co uráží posvátnost a důstojnost života, jak ji zjevil Ježíš Kristus.

Doklady o tom lze nalézt už v nejranějších dokumentech církevních dějin. V naší době, kdy je posvátnost života ohrožována nejen potraty, vraždami novorozenců nebo eutanazií, ale i embryonálním výzkumem a eugenickými pokusy o odstranění slabých, postižených a nemocných starých lidí, se tento aspekt katolické identity stává pro naše následování Krista stále důležitější.

Nezbytnost zakotvení v Bohu

Důvod, proč se zmiňuji o potratech, je tento: jejich rozšířené akceptování na Západě nám ukazuje, že bez zakotvení v Bohu anebo ve vyšší pravdě se naše demokratické instituce mohou velmi snadno stát zbraněmi proti naší vlastní lidské důstojnosti.

Naše nejvzácnější hodnoty nelze bránit jen pomocí rozumu anebo jen pro ně samé. Jejich odůvodnění není samo o sobě zřejmé, ani nespočívá v nich samých.

Neexistuje inherentní logický nebo utilitaristický důvod, proč by společnost měla respektovat práva lidské osoby. Ještě méně důvodů existuje proto, aby se uznávala práva těch, jejichž život je pro druhé břemenem, jako je to v případě dítěte

v lůně matky, nevléčitelně nemocného nebo mentálně postiženého.

Pokud lidská práva nepocházejí od Boha, pak jsou ponechána na libovůli mužů a žen. Stát existuje, aby bránil práva člověka a napomáhal k jeho prosperitě. Nikdy nemůže být zdrojem těchto práv. Když si stát osobuje takovou moc, i demokracie se může stát totalitní.

Svět naléhavě potřebuje znovuprobuzení Církve v našich činech a v našem veřejném i soukromém svědectví.

Vždyť co jiného je legalizovaný potrat než jistá forma intimního násilí, zahaleného do hávu demokracie? Touze silného po moci je dána síla zákona zabít slabého.

Právě tam dnes na Západě směřujeme. A byli jsme tam už dřív. Slováci a mnozí další obyvatelé střední a východní Evropy to už prožili.

Od relativismu k represí

Již jsem zde naznačil, že náboženská svoboda Církve je dnes ohrožena takovým způsobem, jako ještě od nacistické a komunistické éry nebyla. Věřím, že teď už lépe chápeme proč.

Richard Waeber, americký vědec a sociální filozof píšící v 60. letech, řekl:

„Jsem pevně přesvědčen, že relativismus musí nakonec vést k režimu síly.“

Měl pravdu. Existuje jistý druh „vnitřní logiky“, která vede relativismus k represí. To vysvětluje paradox, proč západní společnosti veřejně vyhlásují toleranci a respektování odlišnosti, zatímco agresivně podkopávají a trestají život podle katolické nauky. Nauka o toleranci nemůže tolerovat víru Církve, že některé myšlenky a chování nelze tolerovat, protože nás dehumanizují. Nauka, že všechny pravdy jsou relativní, nemůže připustit, že některé pravdy takovými být nesmějí.

Katolická stanoviska, která nejvíc dráždí ortodoxní obhájce upadající západní společnosti, jsou ta, která se týkají potratu, sexuality a manželství muže a ženy. To není náhoda. Tato křesťanská stanoviska vyjadřují pravdu o lidské plodnosti, o jejím významu a určení.

Ve světě, který by rád věřil, že Bůh není nutný a že lidský život nemá vnitřní zaměření nebo cíl, jsou tyto pravdy chápány jako podvrtné. Církev je třeba trestat, protože přes všechny hříchy a slabosti svých lidí je stále nevěstou Ježíše Krista; stále je zdrojem krásy, smyslu a naděje, která odmítá zemřít – a stále je nejpřesvědčivější a nejnebezpečnější kacířkou nového světového řádu.

Pod nadvládou destruktivních myšlenek

Dovolte mi shrnout, co jsem řekl. Můj první bod je tento: myšlenky mají svoje důsledky. A špatné myšlenky mají špatné důsledky. Dnes žijeme ve světě, který je pod nadvládou některých velmi destruktivních myšlenek. Nejhorší je ta, že muži a ženy smějí žít tak, jako by na Bohu nezáleželo a jako by Boží Syn nikdy nechovil po této zemi. Výsledkem této nesprávné představy je to, že je napadána svoboda Církve vykonávat svoje poslání. Musíme pochopit, proč je to tak, a musíme proti tomu něco udělat.

Potřeba poctivého dialogu

Můj druhý bod je prostý: už si nemůžeme dovolit vést diskuse o sekularizaci – která ve skutečnosti znamená vymazání křesťanství z naší kulturní paměti –, jako by to byl jen problém intelektuálů. Vytváření „nové Evropy“ a „budoucí Ameriky“

„Zůstaňte zde a bděte.“ Duccio di Buoninsegna: Modlitba na Olivové hoře (1308–1311). Foto: lib-art.com

z jiných kořenů, než jsou reálná fakta našich křesťanských formovaných dějin, bude mít škodlivé důsledky pro každého skutečně věřícího.

Nesmíme a neměli bychom se vzdát namáhavé snahy o poctivý dialog. Právě naopak. Církev musí vždy usilovat o přátelství, musí nacházet rámec pro dohodu a cesty k pozitivním, rozumným argumentům ve veřejném prostoru. Je však pošetilé očekávat vděčnost nebo alespoň respekt od představitelů dnešních vládnoucích a kulturních tříd. Naivní neopatrnost není evangelijní ctností.

Pokusem každého období Církve byly snahy vycházet zadobře s císařem. A to je naprosto nesprávné: Písmo nám říká, že máme respektovat svoje představitele a modlit se za ně. Máme mít zdravou lásku k zemi, kterou nazýváme svým domovem. Nikdy však nemáme dávat císaři, co patří Bohu. Nejdříve musíme být poslušni Bohu; povinnosti vůči politickým autoritám jsou až na druhém místě. Nemůžeme spolupracovat se zlem bez toho, aby se postupně nestalo i naším zlem. Toto je nejživější trpká lekce 20. století. A je to lekce, z níž jsme se – jak doufám – poučili.

Věřící společenství odporu

To mě přivádí k třetímu a poslednímu dnešnímu bodu: žijeme v čase, kdy je Církev vyzvána, aby se stala věřícím společenstvím odporu. Musíme nazývat věci jejich pravými jmény. Musíme bojovat proti zlu, které vidíme. A nejdůležitější je to, že nesmíme sami sobě lhát, namlouvající si, že když budeme následovat hlasy sekularismu a odkřesťanštění, můžeme věci jaksi usnadnit nebo změnit. Jen Pravda může člověka učinit svobodným. Proto musíme být apoštoly Ježíše Krista a vtělené Pravdy.

Duchovní obnova Církve

Co to znamená pro nás jako jednotlivé učedníky? Dovolte mi dát na závěr několik návrhů.

Můj první návrh pochází opět od významného svědka proti pohanství Třetí říše, Dietricha Bonhoeffera: „Obnova západního světa spočívá jen v duchovní obnově Církve, která ji povede k následování vzkříšeného a živého Ježíše Krista.“

Mistr od sv. Veroniky: Veronika s rouškou (1395–1420)
Foto: lib-art.com

Jsme vyslanci živého Boha ve světě, který směřuje k zapomenutí na Něho. Naším posláním je učinit Boha skutečným; být tváří Jeho lásky; nabízet mužům a ženám dneška dialog spásy.

Svět naléhavě potřebuje znovuprobuzení Církve v našich činech a v našem veřejném i soukromém svědectví. Svět potřebuje každého z nás, aby dospěl k hlubší zkušenosti našeho vzkříšeného Pána ve společenství našich spoluvěřících. Obnova Západu závisí do velké míry na naší věrnosti Ježíši Kristu a jeho Církvi.

Musíme skutečně věřit tomu, co říkáme, že věříme. Potom to musíme dokázat svědectvím svého života. Musíme být tak přesvědčení o pravdách Vyznání víry, že budeme zapálení pro to, abychom těmito pravdami žili, milovali je a bránili až do takové míry, že to pro nás bude nepohodlné a způsobí nám utrpení.

Vyslanci živého Boha

Jsme vyslanci živého Boha ve světě, který směřuje k zapomenutí na Něho. Naším

posláním je učinit Boha skutečným; být tváří Jeho lásky; nabízet mužům a ženám dneška dialog spásy.

Lekce 20. století spočívá v tom, že neexistuje „levná“ láska. Bůh, v kterého věříme – ten Bůh, který miloval svět tak, že poslal svého jednorozeného Syna, aby pro něho trpěl a zemřel –, od nás požaduje, abychom žili stejně odvážným, obětavým způsobem života, jaký nám ukázal Ježíš Kristus.

Podoba Církve a podoba každého křesťanského života je podobou kříže. Naše životy se musí stát liturgií, sebeobětováním, které ztělesňuje Boží lásku a obnovuje svět.

Velcí slovenští mučedníci minulosti to věděli. A udržovali tyto pravdy živé, když na váš národ doléhalo trpké břemeno nenávisti a totalitního režimu. Myslím teď zvláště na vaše hrdinské biskupy, blahoslaveného Vasilá Hopku a Pavla Gojdiče, a na hrdinskou sestru Zdenku Schellingovou.

Všude pokračovat v oběti oltáře

Musíme si vzít více k srdci následující nádherné poselství sestry Zdenky: „Moje oběť, moje mše svatá se teprve teď začíná. Od oltáře Páně jdu k oltáři své práce. Všude musím být schopná pokračovat v oběti oltáře... Krista musíme vyznávat svým životem, přinášet mu svoji vůli jako oběť i ovládání svých smyslů a srdce.“

Zvěstujme Ježíše Krista vši silou našeho života. A pomáhejme si navzájem, ať to stojí cokoliv, abychom – až budeme skládat účty našemu Pánu – byli zahrnuti mezi věrné a odvážné, ne mezi zbabělé nebo uhýbavé, anebo mezi ty, kdo dělají kompromisy, dokud jim z jejich vlastního přesvědčení nezůstane nic; ani ne mezi ty, kteří mlčeli, když měli mluvit ta správná slova ve správný čas. Děkuji a ať vám Bůh žehná.

www.tkkbs.sk

Přeložila Mária Pešeková
(Mezititulky redakce)

Mons. Charles
J. Chaput OFM Cap,
arcibiskup Denveru

POŽADUJEME PRÁVO VYCHOVÁVAT NAŠE VLASTNÍ DĚTI PO SVÉM

(A nikomu totéž právo nebereme)

Mnozí jste mohli zaznamenat článek v *Katolickém týdeníku* (KT) č. 36/2010. Šlo o dvojstranu věnovanou problematice povinné sexuální výchovy na školách a Výboru na obranu rodičovských práv (VORP). Vedle vyjádření brněnského biskupa Mons. Vojtěcha Cikrleho, P. Marka Dundy a rozhovoru s mluvčí VORP Annou Brychtovou se tam objevil i článek Jiřího Zajíce. Jeho autor se podle VORPu naprosto mylí ve svých domněnkách, že sexuální výchova z 90. let, proti které VORP před patnácti lety protestoval, byla blízká křesťanskému pojetí, nebo že by snad VORP chtěl omezovat rodiče a učitele, kteří by státní sexuální výchovu pro své děti chtěli. KT sice zveřejnil některé ohlasy na tento článek, ale vždy zkrácené. Poskytujeme vám proto na žádost VORPu plný text odpovědi na tento článek, aby se tak předešlo mylnému výkladu současného úsilí VORPu a dalších skupin pro zajištění svobody ve volbě vzdělávání dětí ve školách v oblasti sexuality.

Vážená redakce, ve výše uvedených článcích se objevily poznámky o Výboru na obranu rodičovských práv – **Brzkova a Mellanova koncepte křesťanské výchovy** z první poloviny 90. let, údajně blízká *křesťanskému pojetí*, prý byla *smetena paradoxně konzervativními katolíky, pro něž to bylo stále málo „pravověrné“*. A druhý text dokonce dodává, že *jeho odmítnutí mělo za následek, že pro statisíce dětí u nás se rozhodujícím zdrojem pro jejich uvádění do sexuálního života stali jejich kamarádi a všelijaké pochybné mediální zdroje*. Je prý dobré vědět, komu také za to vděčíme. A konečně je údajně *nutné hledat optimální řešení, přičemž to, které prosazuje VORP, jím určitě není*.

Výuka podle výběru rodičů

Jsou to tvrzení naprosto absurdní. **Výbor na ochranu rodičovských práv (VORP)** není organizací katolickou ani křesťanskou. Je sdružením rodičů, kteří hájí své právo a povinnost dohlížet na obsah a metody výuky svých dětí ve školách. Děti jsou dnes podrobovány stále častější a systematictější indoktrinaci vysoce kontroverzními ideologiemi, s nimiž mnoho rodičů zásadně nesouhlasí. Tyto ideologie se velmi často bezprostředně týkají oblasti lidské sexuality. Děti jsou s jejich pomocí vedeny k fatálně chybné antropologii, připravovány o nenahraditelnou citlivost svědomí vůči hříchu a obírány o základní ctnosti, jako

jsou například čistota, cudnost, střídmost nebo spravedlnost – a to vše ve velice mladém věku. Dochází tak k hlubokému narušení zdravého vývoje dětské osobnosti. Protože různé rodiny zastávají různé světonázorové postoje, požaduje VORP, aby byly podobné výukové programy realizovány výhradně na vyžádání rodičů.

VORP je sdružením rodičů, kteří hájí své právo a povinnost dohlížet na obsah a metody výuky svých dětí ve školách.

Brzkova koncepce z roku 1994 byla jednoznačně součástí problému, nikoli řešením. Její údajná blízkost křesťanskému pojetí výchovy či sexuality je pouhým názorem několika publicistů a v koncepci samé nelze pro podobné tvrzení najít žádné podklady. V analýze vypracované prof. PhDr. Liborem Míčkem, CSc., se dočteme např. že *„celkově je tato koncepce charakteristická mravním relativismem“*, nebo že *„koncepce zahrnuje vědomí mládeže sexuálními obsahy, osnovy se na některých místech podobají přímo návodům k sexuálnímu styku“*. Porovnejme to se slovy Jaroslava Maxmiliána Kašparů, pronesenými na ČRo 2 Praha o příručce **Sexuální výuka – vybraná téma**

z letošního roku: *„Sice se tomu říkálo sexuální výchova, ale podle mě to byl sexuální trénink.“* Obě koncepce počítaly s povinnou výukou od 1. třídy a byly zaváděny stejně arogantně. Opět si srovnajme tato dvě prohlášení: *„Před povinným učivem nebude úniku. Ať se to rodičům líbí, nebo ne.“* (Dr. Jitka Brunclíková, 1995) A co mělo hrozit rodičům, kteří odmítnou účast dětí ve výuce sexuální výchovy v roce 2010? *„Právní postih za přestupek, ale v krajním případě až trestní stíhání pro zanedbávání povinné školní docházky.“* (Jindřich Kitzberger, poradce ministra školství, 2010)

Rodiče, první a hlavní vychovatelé svých dětí

Cíle VORP mají oporu v občanském právu. **Listina základních práv a svobod** říká: *Svoboda myšlení, svědomí a náboženského vyznání je zaručena.* (čl. 15.1) a *Péče o děti a jejich výchova je právem rodičů* (čl. 32.4). Ačkoliv VORP není katolickou organizací, patří mezi jeho členy řada katolíků a je tedy, zejména na stránkách katolického tisku, namístě argumentovat také naukou katolické církve. Podívejme se do **Katechismu: Rodiče jsou prvními a hlavními vychovateli svých dětí** (1653). Podobně **Kodex kanonického práva: Rodiče a ti, kdo jsou na jejich místě, jsou povinni a mají právo vychovávat děti** (Kán. 793). V neděli 25. 6. 1995 bylo na všech katolických bohoslužbách čteno **Sdělení biskupů**, které reago-

valo právě na tehdy probíhající veřejnou diskusi o sexuální výchově, iniciovanou VORP. Čtete zde: *Uvědomte si s křesťanskou zodpovědností svoji povinnost výchovy dětí a také své výsadní právo na ni. A dále: Využijte svého práva a dosažitelnými zákonnými prostředky – např. prostřednictvím Rady školy – usilujte ovlivnit i formu sexuální výchovy na škole, kterou vaše dítě navštěvuje.* V prosinci téhož roku pak vyšel dokument Papežské rady pro rodinu **Lidská sexualita: pravda a význam – zásady pro výchovu v rodině**. Citujme např. z bodu 139: *K jinému zneužívání dochází, když je prováděna sexuální výchova dětí formou poučování i za pomoci grafického zobrazení všech podrobností intimního pohlavního styku. Děje se tak často s odůvodněním, že se tím poskytuje výchova k „bezpečnému sexu“, především vzhledem k šíření AIDS.* Ano, je dobré vědět, komu také vděčíme za tehdejší úspěch snah rodičů.

Diskutabilní vzdělávací programy

Žel, tento úspěch byl jen částečný. **Společnost pro plánování rodiny a sexuální výchovu** má akreditaci ministerstva školství pro několik vzdělávacích programů *Sexuální výchovy a osvěty*. Těmito programy již prošla řada učitelů. Na mnoha školách jsou prováděny nejrůznější velice diskutabilní kurzy a používány diskutabilní knihy a pomůcky. Tak např. učebnice **Konečně to chápů** (Jörg Müller a Dagmar Geisler, nakl. Mutabene) z roku 1999, recenzovaná mj. MUDr. Antonínem Brzkem, obsahuje ono „*grafické zobrazení intimního styku*“ v hojnosti. Je stále k dostání a běžně se používá. VORP nicméně nijak nebrání tomu, aby někteří rodiče přihlásili své děti do nepovinného předmětu využívajícího tuto publikaci, pokud s ní budou předem seznámeni a budou s takovou výukou svých dětí výslovně souhlasit. Skutečným problémem však je, že je sexuální výchova součástí **Rámcového vzdělávacího plánu** a je de facto povinná a rozprostřená do řady předmětů. Najdete ji na docela nečekaných místech. V učebnici **Občanské výchovy pro 8. ročník základních škol** nakladatelství Fraus objevíte nejen pozoruhodné ilustrace, ale také se tam do-

čtete např. o „*prevenci akutního onemocnění láskou*“, čímž je míněno těhotenství. A rovněž „slavná“ letošní brožurka **Sexuální výchova – vybraná témata**, navrhuující zvrácené hry, byla sice stažena z webu ministerstva a přišla o jeho doporučení, ale již předtím byly její výtisky rozeslány do škol a stále jsou na mnoha z nich k dispozici.

Lepší žádná než špatná sexuální výchova

Je nesmysl tvrdit, že kvůli VORP, který hájí legitimní práva rodičů, bylo některým dětem v uplynulých letech ublíženo. Předložené koncepce sexuální výchovy, které zcela pomíjely Stvořitelem chtěný účel a řád sexuality, nebyly žádným „menším zlem“ ve srovnání s úplnou absencí sexuální výchovy. Jejich negativní účinek mohl být dokonce i vyšší, než při získávání informací z Brava nebo od spolužáků z problémových rodin.

Koncepce sexuální výchovy, které zcela pomíjejí Stvořitelem chtěný účel a řád sexuality, nejsou žádným „menším zlem“ ve srovnání s úplnou absencí sexuální výchovy.

Foto: www.sxc.hu, M. Seixas

Tyto pro děti krajně emotivní poznatky by jim měly být sdělovány již od první třídy a z úst nezpochybnitelné autority – učitele. Zcela vytrženy z kontextu zdravého místa pohlavního života v manželství by naprosto nemohly mít na život těchto dětí jiný než negativní dopad. Mimochodem, v roce 2008 u nás žilo 99 331 dívek ve věku 13–14 let. Sedmdesát z nich otěhotnělo (0,07 %), přičemž 14 těhotenství skončilo porodem, 56 potratem. Předpoklad, že by se tato čísla významně snížila, kdyby byly všechny děti dříve a lépe uvedeny do sexuálních technik, je zcela hypotetický a nejví se jako pravděpodobný.

Nelze spoléhat na stát

Dne 27. 9. 2010 odeslalo občanské sdružení homosexuálů **Charlie** protest proti příručce **etické výchovy** autorů Ladislava Lencze a Evy Ivanové, se zdůvodněním *Obsah příručky Etická výchova je sepsán v souladu s konzervativními náboženskými hodnotami, se kterými se však nemusí většina české populace ztotožňovat.* Za pouhé čtyři dny, 1. 10. 2010, byla příručka odstraněna ze seznamu materiálů doporučených ministerstvem. Mluvčí Koukolíček to komentoval: *Ministerstvo školství z doporučené literatury nechá odstranit veškeré metodické materiály, které z filozofie výchovy L. Lencze vycházejí.* Tento případ dobře ilustruje, jak rozdílné jsou hodnoty různých skupin, a dokládá, že nelze spoléhat na moudrý přístup státu – naopak je třeba se státního metodického vedení obávat. Zároveň ukazuje zásadní odlišnost postoje VORP a lidí podporujících jednotný ideologický přístup k sexuální výchově – my požadujeme právo vychovávat naše vlastní děti po svém a nikomu totéž právo nebereme. Oni se snaží diktovat, co se musí a co nesmí učit cizí děti – všechny, bez rozdílu.

Práce VORP ani zdaleka nekončí. Našeho cíle – lepší kontroly rodičů nad obsahem a metodami výuky svých dětí v tématech ovlivněných světonázorovou orientací – ještě zdaleka není dosaženo. Prosíme všechny lidi dobré vůle, kteří s námi tento cíl sdílejí, o spolupráci.

David Petrla
člen předsednictva VORP
(Mezititulky redakce)

VYCHOVÁVEJME DĚTI K NESOBECKÉ LÁSCE

Rozhovor s mluvčí VORP Annou Brychtovou

Výbor na obranu rodičovských práv vytrvale usiluje o změnu systému vzdělávání ve školách v oblasti sexuální výchovy. Podařilo se mu už dosáhnout stažení skandální příručky s názvem *Sexuální výchova – vybraná témata* a do svého středu získat kromě odborníků i zapálené rodiče. Mluvčím českých rodičů, kterým není lhostejné, co se děti ve školách učí a jak na ně pedagogické koncepce působí, je paní Anna Brychtová. Té jsme položili několik otázek.

Vzpomínáte na mravopočestný spolek starých panen z filmu Mravnost nade vše? Není VORP jen skupinkou zakaboněných pokrytců, kteří nechtějí mladým dopřát radost ze života?

Zdá se, že ten smysl pro humor chybí spíš našim odpůrcům – propagátorům příručky. Neustále se v tisku vztekají a nadávají nám tak, že je to někdy opravdu k smíchu. Jsme většinou mladí rodiče a radost ze života a jeho darů nám rozhodně nechybí.

Radost v sexuální oblasti může být ze sebedarování, nebo sobecká, obě přináší nějaké uspokojení. První radost člověka povznáší, přináší dobrý pocit, radost se šíří do okolí, na druhého člověka, rozmnožuje se.

Druhá radost člověka uzemňuje, člověk touží po dalších rozkoších sám pro sebe, druzí lidé mu slouží jen pro ukojení jeho tužeb. Pokud mu druhý jeho touhy nechce plnit, hledá další objekt svého chtíce (hlavně aby použili dobrou anti-koncepci!).

My chceme své děti vychovávat k lásce k druhým lidem, zvláště k lásce manželské, jejímž vrcholem je právě sebedarování v pohlavním styku, kdy člověk myslí na radost druhého a tedy i sám má radost. A další velkou radostí je zázrak vzniku nového života.

Pokud existuje sex mimo nebo před manželstvím, je vždycky sobecký, i když si někdo namlouvá, že to tak není. Nejde tady o bezvýhradné darování, ale vlastní požitek, vždy je možné z takového vztahu vycouvat a nahradit jej jiným. Kdežto v manželském slibu si lidé slibují, že spolu ponесou všechno dobré i zlé, dokud je

smrt nerozdělí, a musí tedy počítat s tím, že mohou nastat situace, kdy sex nebude možný – úraz, rizikové těhotenství...

Radost z takového styku je potom skutečnou plodnou radostí, v době chození se mají mladí poznávat po jiných stránkách, své povahy, jak se chovají k ostatním lidem, jezdit na výlety, chodit s kamarády (slušně) tančovat, do přírody (to je také radost, ne?). Pokud žijí pohlavně, myslí už jen na to, kdy budou spolu sami a zajímá je jen tělo toho druhého.

Chceme své děti vychovávat k lásce k druhým lidem, zvláště k lásce manželské, jejímž vrcholem je právě sebedarování v pohlavním styku, kdy člověk myslí na radost druhého a tedy i sám má radost.

Ministerstvo školství vám už přece ustoupilo a příručku sexuální výchovy stáhlo. Vyhráli jste – neměli byste se tedy nyní rozpustit? Starý VORP se koncem devadesátých let také rozpustil a vidíte – deset let byl klid.

Ministerstvo školství sice ustoupilo v tom, že problematickou příručku stáhlo z webu, ale toto gesto, ač příjemné, za věru rozhodně nepovažujeme. Na základních školách příručka stále je a některé školy chtějí podle ní vyučovat.

Pan ministr Dobeš také napsal ředitelům dopis, ve kterém přikazuje učitelům, aby na začátku školního roku informovali rodiče o tom, jakým způsobem bude sexuální výchova vyučována, v případě nesouhlasu rodičů má škola povinnost zajistit dětem náhradní výuku.

Dá se říci, že tímto způsobem je tedy sexuální výchova nepovinná, ale v praxi je to naprosto neproveditelné. Toto téma se totiž prolíná větším množstvím vyučovacích předmětů, např. přírodopisem, tělesnou výchovou, výchovou ke zdraví, občanskou výchovou atd.

Má tedy pedagog vždy, než o sexu začne mluvit, poslat problematické (protože tak je budou nazývat) děti na chvíli do jiné třídy? Proto není možné v tuto chvíli VORP rozpustit, ale potřebujeme nějaké konkrétní řešení, které by vyhovovalo rodičům všech vyznání, ne jen rodičům, kteří jsou nadšeni výchovou Dr. Uzla a jeho příznivců. Usilujeme proto o nepovinnost a volitelnost předmětu, který bychom rádi nazvali rodinná výchova.

Pokud jde o VORP z 90. let, přestal být aktivní také proto, že děti jeho členů vyšly ze základních škol. Člověk nejvíce bojuje za to, co se ho osobně týká.

Existují také další sporné metodické pokyny ministerstva. Například příručka proti homofobii, která doporučuje, aby se genderová agenda propagovala ve všech předmětech. A tak mají děti v matematice řešit slovní úlohy začínající „Partneři Josef a Jiří si jdou koupit nábytek...“ Co s tím?

Toto je velký problém, který jsme shrnuli už v naší petici:

„Požadujeme, aby se ve veřejných školách učily povinně a jednotně jen předměty a témata, kde je všeobecná společenská shoda názorů. Vše ostatní ať je vyučováno pouze volitelně na základě souhlasu rodičů, kteří musí být předem seznámeni s obsahem a metodami výuky.“

Nejde tedy jen o vyložení sexuální výchovy, ale i např. o tzv. homofobii nebo gender slovník. Budeme se snažit takovýto vliv odstranit, je to v našich cílech. Homosexuální propaganda je podle nás také ideologie, škodlivá v očích mnoha rodičů i vědců.

Na českých školách přece učí rozumní učitelé, kteří budou látku dětem vysvětlovat citlivým a opatrným způsobem, navíc odborněji, než by to zvládli rodiče – nejsou vaše obavy z potlačování přirozeného studu a lámání svědomí dětí přehnané?

Spousta učitelů opravdu rozumných je, ale neznamená to, že musí mít vždy stejný pohled na sexuální chování jako rodiče dětí jim svěřených. Mnoho pedagogů je několikrát rozvedených nebo žijí s „přítelem“ či „přítečkou“. Jak mohou bez obav takovým lidem svěřit své děti rodiče, kteří vychovávají k předmanželské čistotě a manželské věrnosti?

Mohou být dobří učitelé, ale ne vychovatelé v intimní oblasti. Nemohu se spoléhat na to, že moje děti budou mít štěstí na učitele, který má stejné názory na sexuální chování jako já.

A co si počnou ubohé děti z nefunkčních rodin, které se bez sexuální výchovy nedozvědí, že je otčím nemá osahávat?

Tak především, jak jsem četla v článku Václava Klause ml., a v tomto s ním naprosto souhlasím, děti z nefunkčních rodin jsou v informacích o sexu většinou velmi napřed oproti ostatním dětem, protože mívají dost peněz na to, aby si nakoupily pochybné tiskoviny a doma jsou příliš často samy, aby mohly vyzkoušet, jaké filmy to rodiče před nimi ukrývají.

To, co děti z rozvrácených rodin potřebují, je především láska, pochopení a přátelství. Potřebují získat úctu k sobě, k vlastnímu tělu, aby dokázaly odmítnout obtěžování. Tenhle nedostatek zájmu by

Anna Brychtová. Foto: David Petrla

Věřící rodiče starší generace nevyprávěli svým dětem o sexuálních praktikách, ale naučili je to nejdůležitější: že jejich tělo je chrám Ducha Svatého a podle toho se k němu mají chovat.

jim učitelé měli kompenzovat, a ne je sexuálními hrátkami ve škole ještě více zmást a zničit jim zbytek studu. Věřící rodiče starší generace nevyprávěli svým dětem o sexuálních praktikách, ale naučili je to nejdůležitější: že jejich tělo je chrám Ducha Svatého a podle toho se k němu mají chovat. Děti pak ve svém svědomí lépe cítily, co je a co není správné.

I kdyby se podařilo vytvořit z České republiky oázu bez sexu ve školách, genderová agenda je natolik zakořeněná ve všech zemích Evropy i v bruselských institucích, že vás nutně dříve či později

převálce. Jakou šanci má český David proti nadnárodnímu Goliášovi?

Šanci máme asi přesně takovou, jakou měl právě David proti Goliášovi, a přesto s Boží pomocí vyhrál. My také doufáme v Boží pomoc. Jsme Jeho nástroji, děláme vše pro to, aby zvítězilo Dobro.

Jde nám o spásu duší, teď hlavně našich dětí.

Člověk se má modlit i pracovat. Máme tedy sedět s rukama v klíně a dívat se, jak jsou naše děti duchovně a morálně mrzačeny? Máme být světlem světa a soli země, a o to se snažíme. Pro nás křesťany není tolik důležitý výsledek, ale vědomí, že jsme udělali, co bylo v našich silách. Bůh tu naši snahu jistě nenechá bez užitku, i když to třeba nebude hned vidět.

Nejsme osamoceni, v mnoha zemích Evropy i v USA bojují rodiče z podobných důvodů. Nedávno se např. podařilo kanadským rodičům v provincii Ontario odvrátit hrůznou sexuální výchovu pro děti již od mateřských škol.

Není to náhoda, že v předsednictvu VORP jsou Davidové hned tři?

Otázky kladl David Petrla.

VÝHRADA SVĚDOMÍ JAKO ZÁKLAD SVOBODY

Jak řešit konflikt mezi vlastním svědomím a zákonnými normami

Člověk musí mít právo neuposlechnout nespravedlivých zákonů a nebýt za to sankcionován. Opačné jednání odporuje svobodě a vytváří právo na odpor.

Protože člověku je vlastní vytváření společenství, je stát přirozenou institucí, jež neodmyslitelně patří k lidské existenci. Ne snad proto, že by člověk byl Hobbesovým vlkem nebo Rousseauovým romantickým divochem. Ale proto, že je *zoon politikón*, jak jej nazval Aristoteles, jenž tímto konceptem objasnil klíčový prvek mezilidské interakce. Aby však člověk mohl vytvářet funkční společenství, potřebuje nad sebou autoritu, která zajišťuje respektování řádu. A právě zde je role státu nezastupitelná. Jeho úkolem je prostřednictvím vymáhání vlády zákona umožňovat člověku usilování o štěstí. Vytváří tak podmínky vedoucí k dosažení lidských cílů a umožňuje harmonickou koexistenci mezi lidmi.

Stát a svoboda jednotlivce

Pokud taková autorita absentuje, má člověk tendenci k porušování přirozeného

řádu. Neboť má sklon upřednostňovat krátkodobá uspokojení před naplňováním dlouhodobých cílů. Díky svobodné vůli tak může činit rozhodnutí, která pro něj nejsou prospěšná. Tato svoboda rozhodování však neodmyslitelně patří k lidské podstatě. Aby však jednání jednotlivce neohrožovalo společnost, existuje stát, aby této svobodě nastavil přirozené mantinely. Přijímáním zákonů a jejich vymáháním. Tyto zákony ale nesmí být nespravedlivé a v protikladu s přirozeným zákonem. Stát by proto neměl přijímat normativní zákony, které zasahují do oblasti morálky, neboť se ukazuje, že právě tehdy, kdy stát upravuje oblast mravní, dochází ke konfliktu právních norem se svobodou a svědomím jednotlivce.

Dnes jsou zákony příčící se svědomí bohužel přijímány. Kromě toho, že si tak stát osobuje působení v oblastech, jež nenáleží do jeho kompetence

a příčí se jeho přirozenosti, vytváří tlak na jednotlivce, jejichž svědomí se takové zákony příčí. Musejí tak mít právo jich neuposlechnout a nebýt za to sankcionováni. Opačné jednání odporuje svobodě a vytváří právo na odpor. V důsledku přijímání konfliktních právních norem zákonů je tak zapotřebí vytvoření institutu, který by zajišťoval, že jednotlivec nebude postihován za odmítnutí jednání, které se jeho svědomí příčí. Institutu, který zajistí legitimní právo člověka vyhnout se zákonné povinnosti ve jménu povinnosti, kterou mu ukládá jeho svědomí. Takové odmítnutí účasti na nespravedlivém konání není pouze morální povinností, ale je i základním lidským právem. Opačné jednání by potíralo důstojnost lidské osoby a její svobodu. Stát musí respektovat svědomí jednotlivce.

Co je svědomí

Svědomím rozumíme intimní složku lidské bytosti, jež vede její jednání. Nevytváří morální normy, ale hodnotí, zdali jednání, o jehož vykonání či nevykonání se rozhodujeme, je v souladu s normami, které považujeme za správné. Užíváme jej k vytváření soudů, jak v konkrétní situaci jednat. A svobodnými jsme pouze tehdy, pokud se jím můžeme řídit. Pokud nám to stát a společnost umožňují.

V dnešní společnosti se nicméně neustále setkáváme s konfliktem mezi vlastním svědomím a zákonnými normami. Cílem státu, jakožto společenství sloužícího ku prospěchu svých občanů, by však mělo být vytváření podmínek, aby se občan do takových pozic nedostával. Aby nemusel volit mezi svým svědomím na straně jedné a postihy, ať už právními, profesními, materiálními či jinými, na straně druhé. Přesto je realita jiná. Právník je nucen zastupovat stranu, o níž je přesvědčen, že je v nepravu; far-

„Dávejte císaři, co je císařovo, a Bohu, co je Božího.“ John Singleton Copley: Placení daně (1782)
Foto: allartclassic.com

maceut je nucen prodávat abortivní anti-koncepční prostředky, ač s tím nesouhlasí; soudce je nucen soudit případ, ve kterém by měl na základě chybných zákonů vynést rozsudek odporující spravedlnosti; zaměstnanec je nucen pracovat ve svátečních dnech, ať už o sabatu či v neděli; reklamní pracovník je nucen k propagaci výrobku přičítícího se jeho svědomí; novinář je nucen napsat článek, který je manipulativní; herec je nucen vystupovat v nevhodných rolích; prodavač je nucen, aby lhal o kvalitě výrobků; lékař je nucen vykonat potrat, ač je jeho odpůrcem. To vše jsou příklady každodenní reality. Je zjevné, že je zapotřebí institutu, který tuto nespravedlnost napraví. Institutu výhrady svědomí.

Institut výhrady svědomí

Smyslem výhrady svědomí je především předcházet konfliktům a diskriminaci. Umožňuje zaměstnancům, aby nebyli znevýhodňováni při volbě či výkonu své profese. Nikdo by neměl být vylučován z jejího vykonávání pro své morální přesvědčení. Ostatně, proč si zvykat, že

nám např. umělý potrat vykonají v každé nemocnici nebo nás obhájí kterýkoli advokát?

Možnost výhrady svědomí musí být samozřejmě odpovídajícím způsobem upravena. Přesné vymezení hranic jejího uplatňování zabezpečí, aby toto právo nebylo zneužíváno. Aby nikdo nemohl v sobotu říci, že je Židem a v neděli, že je křesťanem. Abychom jej neuplatňovali na základě svých subjektivních pocitů. Abychom své svědomí nezaměňovali s mravními normami, které jsou od něho nezávislé. Konkrétní podmínky výhrady svědomí mohou ostatně určovat pracovní smlouvy, které jsou podepisovány před nástupem do zaměstnání.

Ustanovení o svobodě svědomí

Svoboda svědomí je hodnotou, kterou uznává i mezinárodní společenství. Její oprávněnost potvrzují dokumenty OSN. Podobně v roce 2001 Rada Evropy uznala, že právo na výhradu svědomí vyplývá z *Všeobecné deklarace lidských práv* a *Evropské úmluvy o lidských právech*. Zatím posledním krokem Rady Evropy v této

oblasti je schválení rezoluce ze 7. října tohoto roku, která garantuje výhradu svědomí ve všech členských státech EU a požaduje respekt k lidské svobodě svědomí. Požaduje po zemích Unie, aby zavedly pravidla pro umožnění realizace výhrady svědomí svým občanům. Analogicky mluví čl. 18 *Mezinárodního paktu o občanských a politických právech*.

V České republice je právo na svobodu svědomí ústavně zaručené čl. 1 *Ústavy ČR* deklarací demokratického charakteru ČR a právního státu, který je založen na úctě k právům a svobodám člověka a občana. A také podle čl. 15 *Listiny základních práv a svobod*. Toto právo bohužel dosud není v pracovněprávních vztazích explicitně upraveno. Je načase to změnit.

Tomáš Váňa
(Mezititulky redakce)

Bc. Tomáš Váňa, Institut bioetických studií, <http://www.bioeticka-studia.cz>

PROČ MÁME NÁROK NA VÝHRADU SVĚDOMÍ?

Katolický pohled na výhradu svědomí

Osobní svoboda spojená s nárokem a zodpovědností za vlastní spásu je první a nejvyšší křesťanskou hodnotou každého člověka.

Jistě není náhodou, že jak poslankyně evropského parlamentu Christine Mc Caferty, která nyní prosazuje zákony proti výhradě svědomí, tak nedávno blahorečený kardinál Newmann, jemuž vděčíme za oživení problematiky svědomí v moderní době, pocházejí ze stejné země – z Velké Británie. Otázka svědomí však není něčím geograficky nebo časově omezeným. O svědomí je řeč již v Novém zákoně (Sk 23,1; Řím 2,15; 1 Petr 3,16–17 aj.), píší o něm církevní otcové (na západě především svatý Augustin) a pak scholastičtí teologové; rostoucí význam svědomí v katolické teologii můžeme pozorovat

především v posledních dvou staletích. Má to souvislost s prohlubováním chápání náboženské svobody a důstojnosti každého člověka, v posledních letech pak s novým hledáním lidské svobody ve vztahu ke státu jak po pádech totalitních režimů, tak při bujení paradoxního neoliberalismu. S tématem svědomí se setkáme v různých dokumentech Druhého vatikánského koncilu, na které navazuje *Katechismus katolické církve* z roku 1992.

Jak tento dokument Magisteria definuje svědomí? „Mravní svědomí je soud rozumu, kterým lidská osoba poznává mravní jakost konkrétního činu, který se

chystá vykonat, který právě koná, a nebo vykonala.“⁴¹ Svědomí je tedy naší schopností usuzovat o tom, zda naše skutky byly, jsou a budou dobré nebo špatné. Tuto schopnost rozpoznáme a zároveň *uvedeme do chodu* tím, že nasloucháme jeho hlasu: „Pro každého je důležité být dostatečně usebraný, aby slyšel hlas svého svědomí a řídil se jím.“⁴²

Jestliže tomuto hlasu nasloucháme, může nám naše svědomí říkat něco zcela konkrétního: co máme dělat, a nebo co naopak dělat nemáme. To se může stát i tehdy, když zákon společnosti, ve které žijeme, povoluje nebo nařizuje jedná-

ní, které je s naším svědomím v rozporu. V takovém případě je zcela legitimní jednat podle svého svědomí. Svědomí totiž představuje základní nástroj nutný k tomu, aby člověk mohl jednat svobodně a dobře. Morální hodnotu lidského činu totiž vždy určují tři skutečnosti: jeho předmět, úmysl a okolnosti.³ Bez zapojení svědomí nelze dosáhnout integrity svobodného lidského činu, která stojí na třech zmiňovaných pilířích.

Usiluje-li někdo o ustanovení takové právní normy, která by nedovolovala odvolat se na výhradu svědomí, můžeme jeho zásady chápat dvěma způsoby: 1) S lidským svědomím se nepočítá při vytváření eticko-právních norem, zvláště pak tam, kde může svědomí sehrávat citlivou roli (např. otázka vojenské služby nebo vykonávání umělých potratů).

2) Předpokládaná právní norma je považována za tak dobrou a všeobecně platnou, že o výhradě svědomí nemůže být v daném případě vůbec řeč.

Pro naši otázku má význam především první případ. Prosazuje-li totiž někdo právní úpravy, které se týkají svědomí, připravuje tím nespravedlivý zásah společnosti (resp. státu) do nitra jednotlivce. Osobní svoboda spojená s nárokem a zodpovědností za vlastní spásu je totiž první a nejvyšší křesťanskou hodnotou každého člověka (srov. 1 Petr 1,9). „Mravní svědomí je v nitru člověka a ve vhodnou chvíli mu ukládá, aby konal dobro a vyhýbal se zlu.“⁴ „...je posel toho, který nám mluví zastřeně jak v přirozeném světě, tak ve světě milosti, poučuje nás a vede. Svědomí je prvním ze všech náměstků Krista.“⁵

K výše napsanému je třeba dodat, že svědomí jistě není jediným principem, podle kterého bychom měli hodnotit mravní jednání a dát mu neomezený prostor. Vzhledem k jeho subjektivnímu charakteru rozhodně nelze svědomí absolutizovat. Je však na každém právním systému, aby vymezil odpovídající místo

pro výhradu svědomí: nelze amputovat lidskou svobodu tam, kde obecné právní normy jsou při nejmenším morálně pochybné, a nebo ze své podstaty předpokládají, že k nim člověk může mít výhradu svého vlastního svědomí.

fr. Lukáš Fošum OP

Poznámky

¹ *Katechismus katolické církve* (dále KKC), Zvon, 1995, č. 1778

² KKC, č. 1779

³ Srov. KKC, č. 1750

⁴ KKC, č. 1777

⁵ John Henry Newmann, *List do Norfolkku*, 5, citováno v KKC, č. 1778

P. Mgr. MUDr. Lukáš Fošum OP, farní vikář ŘKF u sv. Jiljí v Praze

Z redakční pošty

Ad RCM 31/2010

Křesťanství a veřejná činnost

V katolicismu vznikl názor, že Církev se musí více otevřít světu, ale i více se soustředit na své postavení v rámci různých státních a politických systémů. Ale vznikly i snahy po vnitřní církevní reformě a nové koncepci pastoračního evangelizačního poslání, kdy pozornost byla soustředěna do morální a sociální oblasti – směrem k člověku a společnosti.

Potřeba zásad pro spravedlivý lidský řád vznikla v katolických řadách v druhé

polovině 19. století. Papežské encykliky ve 20. století se již soustředily na mravní řád ve společnosti na základě přirozeného práva – jako předpokladu spravedlnosti a míru ve společnosti.

Kompendium sociální nauky církve pro 21. století vytyčilo působnost katolické církve a její pastorační a evangelizační poslání v globálním světě. Do popředí více vystoupila náboženská víra jednotlivce a život ve víře a podle víry, který přináší morální řád do občanské společnosti a demokratické státnosti – a to v globálním měřítku. Zároveň se ukazuje, že postmoderní se-

kularismus v demokratické společnosti může měnit a proměňovat člověk žijící v náboženské víře, který uplatňuje z víry vycházející morální hodnoty. Nejen ve svém osobním, ale také ve veřejném životě. Je to cesta, která se otvírá pro nábožensky věřícího člověka, jak působit v demokratickém a parlamentním státě se stranickou a občanskou pluralitou.

Na začátku 21. století není náhodou, že Božím prostřednictvím Svatý otec na zemi oslovuje miliony věřících i nábožensky nevěřících. Není náhodou, že sociální učení církve má univerzální charakter, který neoslovuje jen křesťanské prostředí, ale všechny lidi dobré vůle bez jakýchkoli výjimek nebo rozdílů.

Křesťanská christologie – zvěst a víra – stojí v protikladu proti materialismu i proti spiritualismu. Život v náboženské víře neznamená jen se k ní hlásit, ale znamená i podle víry žít a prožívat svůj lidský úděl ve vnitřní a vnější spravedlnosti a v Pravdě. Znamená to i angažovat se ve veřejném životě pro svou víru.

Václav Ryneš

RC MONITOR SI MŮŽETE OBJEDNAT NA ADRESE:

Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz.

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

PSČ:

E-mail:

Počet výtisků:

Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou cca 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Periodikum je distribuováno zdarma a jeho vydávání je možné jedině díky zaslaným darům. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí.

Jak to vidí Tomáš Váňa

Jazyk a totalitarismus

Jazyk prochází v liberálních demokraciích hlubokými změnami. Tradiční pojmy jsou sémanticky měněny, nové pojmy vytvářeny, nevyhovující pojmy tabuizovány.

Ač rozpad východního bloku podle očekávání nepřinesl Fukuyamův konec dějin a rozšíření demokracie, možná překvapivě ani dnešní liberálně-demokratické státy nedokázaly potlačit projevy totalitních prvků, které v nich jsou imanentně přítomny. Nevyhovující klasifikace totalitarismu Friedricha a Brzezinského paralelně působí, že jako takové nejsou rozpoznávány, neboť nezapadají do rámce totalitarismu v jeho klasickém chápání. Snad nejzřetelnějším z nich je proměna jazyka, chápaného v Saussurově významu *parole*.

Jazyk prochází v liberálních demokraciích hlubokými změnami. Tradiční pojmy jsou sémanticky měněny. Nové pojmy jsou vytvářeny. Nevyhovující pojmy jsou tabuizovány. Vnější forma diskursu je měněna a s ní i obsah našich vý-

povědí. Dochází tak k proměně výroků tradičně vnímaných jako zapovězených a jejich nahrazování jinými. Nezbytným důsledkem tohoto vývoje je proměna hodnotových norem dané společnosti. Zatímco slova jako náboženství či pravda jsou se svými tradičními významy v současném veřejném diskursu nepřijatelná, nová, jako homosexualita, se se svými praktickými důsledky prosazují do veřejného diskursu.

Nepřistoupení na takto měněnou promluvu má za následek společenské sankce, které na sebe mohou brát podobu vyloučení z diskursu, nereflexivní konkrétní promluvy jako relevantní, či dehonestaci.

Tyto jevy plynoucí z přesvědčení, že ideje některého konkrétního ideologického proudu mají univerzální plat-

nost, znásilňují svobodu ve jménu pravdy hlášané konkrétními skupinami, jež své ideje do veřejného diskursu prosazují weberiánským zneužíváním státního potenciálu. Ideologizací lidských práv zároveň využívají konceptu menšiny k vytváření většiny, upadající do spirály mlčení, nemožoucí zastavit tento úpadek hodnot a svobody. Tocquevillova kritika se tak v důsledku zneužívání současného společenského uspořádání k prosazení domněle oprávněných požadavků menšin opět jeví být oprávněnou.

Se změnou mezinárodně-politickou musí revizí projít i klasická definice totalitarismu. Ten je v dnešních liberálních demokraciích přítomný latentně. O to obtížněji se s ním bojuje.

Tomáš Váňa

Institut bioetických studií

Ad RCM 28/2010

Děti v ohrožení

K osobě redaktorky Drtinové musím poznamenat, že to není poprvé, kdy se chovala popsáním způsobem. Před třemi lety, v souvislosti s diskusí ohledně zpola vylhaného dokumentu BBC „Sex crimes and Vatican“ pokládala v Událostech a komentářích (22. 5. 2007) zastupci olomoucké bohoslovecké fakulty otázky typu: Proč přísahali biskupové, že záležitost těchto kauz bude utajena pod pohrůžkou exkomunikace? Není to tutlání v rámci církve? Proč církev sama nepředává podezřelé kněze do rukou světské spravedlnosti? Zákony přece platí pro všechny. Proč italská církev brání uvedení dokumentu veřejnoprávní televizi? Není to marný pokus o cenzuru v době internetu?

Zkrátka: katolický žurnalista jako vymalovaný. Místo, aby se D. Drtinová po-

kusila v rámci svých možností o osvětlení problému, nedokázala opustit jeho bulvární pojetí a přijala ho za své. Nutno poznamenat, že přizvaný diskusní partner jí dokázal jen chabě přitakávat. Diskuse o pořadu proběhla pod článkem <http://www.radiovaticana.cz/clanek.php4?id=7825>.

S pozdravem

Daniel Kolář

Ad petice k sexuální výchově

Posílám zpět úplně nevyplněnou petici. Vysvětlovala jsem, aby pochopili – nepochopil nikdo. Naopak. Zdálo se mi, že jsou všichni proti mně. Odvraceli se, nechtěli ani mluvit, nevím, jestli se dívali jeden na druhého, že ten vedle nechce? Šla jsem dál, kde byli dva: paní řekla, že je pro sexuální výchovu, naprosto souhlasí s tím, aby mladí všec-
ko věděli, bude jim to k prospěchu. Úpl-

ně všechno odmítala a když jsem mluvila o špatné výchově, špatné morálce a zkáze budoucnosti, všechno vyvracela. A pak jsem se ještě pokoušela, ale vyslechla jsem jen urážky. Ale z toho já si moc nedělám. Jen mně bylo líto, jací jsme, dnešní lidé. Denně tolik modliteb a prosb k nebi za mládež, za otce, matky, za zatvrzelé, za všechny, kteří rozhodují, za náboženskou výuku, za celičky svět. Pane, smiluj se! Svatému otci Benediktu XII. vyhrožovali odpůrci, když měl navštívit Velkou Británii, zvláště jeden právník z OSN, za něhož se také modlíme – a co se stalo? Přes těch pár zaujatých byl Svatý otec velmi srdečně přivítán. Veliké Bohu díky za to! [...] Je statečný a nebojácný, za pravdu by nasadil svůj život.

Člověk musí stále doufat v dobro a Pán ho neopustí.

Marie Dvořáková

Letem světem

Svrážná žlutá postavička Homer Simpson a jeho střapatý syn Bart z kultovního animovaného amerického seriálu Simpsonovi jsou podle listu *L'Observatore Romano* katolíci. Oficiální vatikánské periodikum se odvolává na studii jezuitského kněze, podle níž „Simpsonovi patří mezi několik televizních programů pro děti, v nichž se opakovaně objevují otázky katolické víry, náboženství a otázky kolem Boha“. Je sice pravda, že tato témata nejsou v seriálu nijak výjimečná, ale producent Simpsonových Al Jean je prý tvrzením o Homerově katolickém přesvědčení šokován a rozhodně to odmítá. Podle jeho slov chodí Simpsonovi do presbyteránského kostela ve Springfieldu. A prý si nedovede představit, že by obžerský Homer Simpson v pátek vydržel nejíst maso aspoň hodinu. Tak to je, myslím, pro mnoho katolíků slovo do pranice...

„Co se s vámi děje? Kde máte páter?“ ptá se rabín Yehuda Levin republikánského uchazeče o post guvernéra státu New York. Mluví Rabínské americké aliance se totiž podílel na přípravě projevu Carla Paladina, který před židovskými představiteli horoval, že „děti úspěšněji uzavrou manželství a budou vychovávat

děti, když jim nebude vymýván mozek, aby si mysleli, že homosexualita je stejně platná nebo úspěšná varianta“. Republikán se však po dvou dnech zřekl svých

Koláž: mimi

slov odsuzujících homosexuální indoktrinaci ve školách, omluvil se za ně a označil se za „obránce práv gayů“. Ajajajaj! Nedi- věj se tomu, rabi, je to jen politika.

Co si média počnou s předními německými politiky Angelou Merkelovou a Christianem Wulffem? Kancléřka vynesla tvrdý ortel nad ideou multikulturalismu, která dosud udává směr integraci přistěhovalců, a německý prezident požaduje po imigrantech razantní přizpůsobení a po muslimských zemích žádá recipročně vstřícnost vůči výstavbě křesťanských svatých. Média totiž obvykle označují některé politiky za pravicové populisty, pokud upozorňují na nebezpečí nesmyslné ideologie multikulturalismu. Tyto „černé ovce“ argumentují tím, že hodnoty obsažené v Koránu jsou neslučitelné s demokratickou společností Západu, která hodnotově stále ještě spočívá na křesťanství a humanistické tradici, a varují před už dnes nevládnutelnými následky masivní imigrace z muslimských zemí. Žurnalisté však našli elegantní řešení: v případě Merkelové, Wulffa a dalších je to prý pouze předvolební rétorika a podbízení voličům. Ano, každý, kdo má jen špetku selského rozumu, si totiž myslí, že „populisté“ mají v tomhle pravdu. Ale třeba to německá kancléřka a prezident nemyslí o nic méně vážně než ten výstřední nizozemský „populista“ Wilders. Na čase bylo už dávno.

Ondřej Vaněček

31. 10. Ne	31. neděle v mezidobí Mdr 11,22 – 12,2, Žl 145, 2 Sol 1,11 – 2,2, Lk 19,1–10
1. 11. Po	Slavnost Všech svatých (doporučený svátek) Zj 7,2–4,9–14, Žl 24, 1 Jan 3,1–3, Mt 5,1–12a
2. 11. Út	Vzpomínka na všechny věrné zemřelé Mdr 3,1–9, Žl 116, Řím 8,14–23, Mt 25,31–46
3. 11. St	sv. Martin de Porres Flp 2,12–18, Žl 27, Lk 14,25–33
4. 11. Čt	Památka sv. Karla Boromejského, biskupa Flp 3,3–8a, Žl 105, Lk 15,1–10
5. 11. Pá	sv. Zachariáš a Alžběta Flp 3,17 – 4,1, Žl 122, Lk 16,1–8
6. 11. So	sv. Leonard (Linhart) Flp 4,10–19, Žl 112, Lk 16,9–15

7. 11. Ne	32. neděle v mezidobí 2 Mak 7,1–2,9–14, Žl 17, 2 Sol 2,16 – 3,5, Lk 20,27–38
8. 11. Po	sv. Gottfried (Bohumír) Tit 1,1–9, Žl 24, Lk 17,1–6
9. 11. Út	Svátek Posvěcení lateránské baziliky Ez 47,1–2,8–9,12, Žl 46, Jan 2,13–22
10. 11. St	Památka sv. Lva Velikého, papeže a učitele církve Tit 3,1–7, Žl 23, Lk 17,11–19
11. 11. Čt	Památka sv. Martina, biskupa Flm 7–20, Žl 146, Lk 17,20–25
12. 11. Pá	Památka sv. Josafata, biskupa a mučedníka 2 Jan 4–9, Žl 119, Lk 17,26–37
13. 11. So	Památka sv. Anežky České, panny 3 Jan 5–8, Žl 112, Lk 18,1–8

Res Claritatis MONITOR – publicistický čtrnáctideník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, Bc. Mária Pešeková, fr. Cyprián Suchánek OP, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.

